

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Pastwiska

Gmina Zarszyn

Pastwiska 2014

W opracowaniu dokumentu udział wzięli:

1. Członkowie Grupy Odnowy Wsi Pastwiska:

- Barna Ewa
- Dracz Jerzy
- Dracz Maria
- Geisler Barbara
- Kudłacz Kazimierz
- Miejska Magdalena
- Miejski Aleksander
- Piwko Roman
- Swoboda Maria
- Szuba Olga

2. Gminny Koordynator „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2011-2016”

- Woźniak Łukasz

Warsztaty z cyklu “Planowanie w procesie odnowy wsi” przeprowadzili:

Moderatorzy „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2011-2016”

- Piotr Karnas

Spis treści:

1. Współautorzy opracowania.....	2
2. Analiza zasobów	4-6
3. Analiza SWOT	7
4. Analiza potencjału rozwojowego wsi.....	8
5. Wizja odnowy i rozwoju wsi	9
6. Program krótkoterminowy odnowy wsi	10
7. Plan i program odnowy wsi	11-12
8. Dokumentacja fotograficzna dotycząca zasobów wsi	13-18

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyóż- niające
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	malowniczy teren, lasy, rzeka, jezioro, góry			X
stan środowiska	czyste, zdrowe środowisko		X	
walory klimatu	zróżnicowany klimat lokalny		X	
walory szaty roślinnej	bogata szata roślinna (233 gatunki roślin)		X	
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	lasu typu puszczańskiego, rzadkie gatunki zwierząt		X	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	orzeł przedni, bobry, niedźwiedź brunatny, zwierzy- na łowna		X	
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Rzeka Wisłok, Zalew Sieniawski, solanki		X	
wody podziemne	naturalne źródła wód (także siarkowodorowe)			X
gleby	III i IV klasy		X	
kopaliny	pokłady czarnego wosku	X		
walory geotechniczne	brak	X		
Kulturowy				
walory architektury	pojedyncze obiekty	X		
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	do zagospodarowania	X		
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	zagospodarowanie schludne	X		
zabytki i pamiątki historyczne	niezagospodarowany cmentarz choleryczny	X		
osobliwości kulturowe	majówki przy kapliczkach, msza fatimska	X		
miejsca, osoby i przedmioty kultu	figura Matki Boskiej Fatimskiej		X	
święta, odpusty, pielgrzymki	odpust parafialny	X		
tradycje, obrzędy, gwara	sobótka świętojańska	X		
legandy, podania i fakty historyczne	liczne pobyty Kardynała Karola Wojtyły		X	
przekazy literackie	występują	X		
ważne postacie i przekazy historyczne	Józef Morawski – poseł na sejm 1928, Kardynał Karol Wojtyła, Bronisław Komorowski – Prezydent RP	X		
specyficzne nazwy	występują	X		
specyficzne potrawy	ser jajeczny	X		
dawne zawody	pszczelarstwo	X		
zespoły artystyczne, twórcy	brak	X		
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	występują		X	
działki pod domy letniskowe	występują		X	

działki pod zakłady usługowe i przemysł	występują	X		
pustostany mieszkaniowe	brak	X		
pustostany przemysłowe	brak	X		
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	stodoły	X		
Infrastruktura społeczna				
placze publicznych spotkań, festynów	boisko wielofunkcyjne, plac zabaw, teren przy Domu Ludowym		X	
sale spotkań, świetlice, kluby	świetlica, sala widowiskowa w Domu Kultury (obecnie w remoncie)		X	
miejsca uprawiania sportu	boisko wielofunkcyjne			X
miejsca rekreacji	boisko wielofunkcyjne, plac zabaw			X
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	zielony szlak turystyczny	X		
szkoły	brak	X		
przedszkola	brak	X		
biblioteki	brak	X		
placówki opieki społecznej	brak	X		
placówki służby zdrowia	brak	X		
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	brak		X	
kanalizacja	tak		X	
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	oświetlenie uliczne, nawierzchnia i oznakowanie dróg gminnych – jakość dobra, nawierzchnia i oznakowanie drogi powiatowej – jakość zła		X	
chodniki, parkingi	brak		X	
przystanki	tak – lecz brak wiat przystankowych		X	
sieć telefoniczna i internet	tak		X	
telefon komórkowa	tak		X	
inne	Telewizja kablowa, sieć gazowa i energetyczna		X	
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	ZDIZ PIB Odrzechowa, Leśnictwo Rymanów		X	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe. i ich produkty	ZDIZ PIB Odrzechowa – nabiał, koń huculski			X
gastronomia	„Bar Leśny” – działalność sezonowa		X	
miejsca noclegowe	agroturystyka – 6 miejsc noclegowych	X		
gospodarstwa rolne	tak			X
uprawy hodowle	hodowla bydła simentalskiego i konia huculskiego			X
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	brak	X		
zasoby odnawialnych energii	brak	X		
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę	fundusz sołecki	X		
środki wypracowywane	wolontariat członków stowarzyszenia	X		
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Autorytety i znane postacie we wsi	Bronisław Komorowski – Prezydent RP, prof. Roman Kuźniar, dr. Wanda Póltawska			X
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	Rodzina Kosiarskich, prof. Roman Kuźniar			X
Osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	tylko okresowo	X		

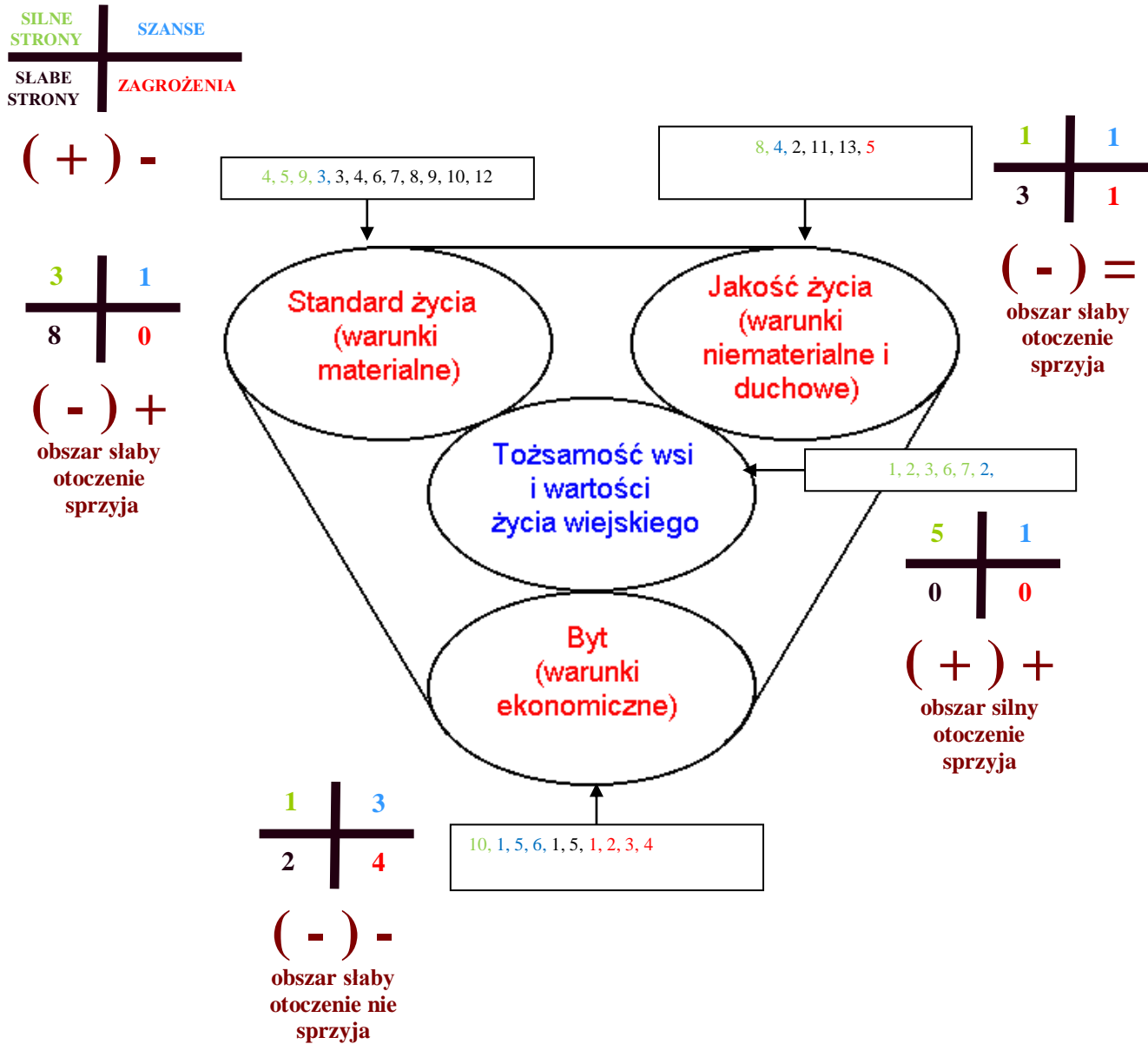
Solecka Strategia Rozwoju Wsi Pastwiska

Przedsiębiorcy, sponsorzy	brak	X		
Osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościami informatycznych	tak	X		
Pracownicy nauki	tak	X		
Związki i stowarzyszenia	Stowarzyszenie na rzecz rozwoju sołectwa Pastwiska			X
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	prasa, radio, telewizja		X	
Współpraca zagraniczna i krajowa	brak	X		
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki	brak	X		
Strony www	www.pastwiska.pl			X

ANALIZA SWOT

MOCNE	SŁABE
<ol style="list-style-type: none"> 1. Malowniczy teren (lasy, rzeka, jezioro, teren pagórkowaty), 2. Rozwinięta turystyka (Rajd Śladami Dwóch Kardynałów), 3. Ważne postacie: Kardynał Karol Wojtyła, Józef Morawski – Poseł na sejm 1928r., Stefan Kosiarski, dr. Wanda Póltawska, prof. Roman Kuźniar, 4. Kościół z darami od Jana Pawła II – figura Matki Boskiej Fatimskiej, tabernakulum, przy kościele dęb papieski, 5. Boisko wielofunkcyjne z placem zabaw, 6. Doświadczalny Instytut Zootechniki – hodowla konia huculskiego i bydła simentalskiego, 7. Siedziba koła łowieckiego „Ryś”, 8. Aktywnie działające stowarzyszenie, 9. Dobra infrastruktura techniczna (oświetlenie uliczne, kanalizacja, telewizja kablowa, telekomunikacja), 10. Rezerwy siły roboczej możliwe do wykorzystania w usługach turystycznych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Migracja młodych ludzi, brak miejsc pracy, 2. Słaba oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży ze względu na remont Domu Ludowego, 3. Słaba komunikacja publiczna, 4. Zły stan drogi powiatowej, 5. Tendencja starzenia się mieszkańców, 6. Słabo rozwinięta baza noclegowa, 7. Mało gospodarstw agroturystycznych, 8. Brak chodnika, wiat przystankowych, 9. Brak szkoły, 10. Zły stan techniczny Domu Ludowego, 11. Utrudniony dostęp do służby zdrowia, 12. Brak sieci wodociągowej, 13. Brak sklepu.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstające centrum Pamięci Kardynała Karola Wojtyły, 2. Turystyka – organizowanie wycieczek po miejscach związanych z pobytami Kardynała Karola Wojtyły – Dukla, Komańcza, Tarnica, górny Wisłok, Rudawka, 3. Poprawa stanu infrastruktury, 4. Stowarzyszenie jako inicjator przedsięwzięć gospodarczych i społecznych, 5. Możliwość pozyskania funduszy na rozwój miejscowości, 6. Promowanie miejscowości poprzez organizowanie imprez turystycznych, integracyjnych, kulturowych (szczególnie w trakcie Rajdów Śladami Dwóch Kardynałów). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Migracja młodych ludzi poza granice kraju, 2. Wzrost kosztów utrzymania, 3. Spadek urodzeń, 4. Zmieniające się przepisy prawne, 5. Zbyt mała aktywność społeczna.

Analiza potencjału rozwojowego wsi

Najsilniejszym obszarem, w którym również otoczenie sprzyja rozwojowi jest tożsamość wsi i wartości życia wiejskiego. Słabo i bardzo słabo wypadają: standard życia, jakość życia i byt, przy czym w przypadku tego ostatniego nie sprzyja również otoczenie.

Wizja odnowy i rozwoju wsi Pastwiska

Wieś Pastwiska będzie miejscowością turystyczną, podtrzymującą tradycje i obyczaje ludowe. To miejsce, gdzie zachowane będzie dziedzictwo kulturowe oraz kultywowana pamięć obecności Kardynała Karola Wojtyły.

Będzie to wieś bezpieczna, bogata w miejsca agroturystyczne. Otwarta na różnorodne formy aktywności, której potencjał to aktywna turystyka i jej kompleksowa obsługa.

To miejscowość o dużym stopniu integracji mieszkańców wsi i okolic. To wieś, gdzie mieszkańcy będą mieli miejsca spotkań do rozwijania swoich zainteresowań i aktywnie włączający się w życie lokalnej wspólnoty.

To wieś wyposażona w pełną infrastrukturę techniczną.

Wieś Pastwiska – oazą ciszy, zieleni, rekreacji, naznaczoną śladami Kardynała Karola Wojtyły.

Program krótkoterminowy odnowy wsi – Pastwiska

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organi- zacyjnie	Finan- sowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólna zabawa	Zorganizowanie festynu sportowego	TAK	TAK	2+2+2+2+2+ +1+1 = 12	IV
Na czy nam najbardziej zależy?	Podniesienie poziomu integracji mieszkańców	Remont świetlicy i Sali widowiskowej w Domu Ludowym, Remont pomieszczenia kuchennego wraz wyposażeniem w Domu Ludowym	TAK	NIE	5+5+5+4+5+ +5+5= 34	I
Co nam najbardziej przeszkadza?	Brak bezpieczeństwa	Budowa chodnika przy drodze powiatowej.	NIE	NIE	4+3+3+3+3+ +3+4= 23	III
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Uczestnictwo w programie odnowy wsi	Realizacja projektu	TAK	TAK	3+4+4+5+1+ +4+3=24	II
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Poprawa estetyki wsi	Zagospodarowanie terenu wokół Domu Ludowego	TAK	TAK	1+1+1+1+4+ +2+2=12	IV
Projekt jaki zgłosimy do Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi	Remont pomieszczeń w budynku Domu Ludowego					

Plan i program odnowy wsi – Pastwiska na lata 2014-2024

Wizja wsi Pastwiska

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju	
1. Cele jakie musimy osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi	2. Co nam pomoże osiągnąć cel?		3. Co nam może przeszkodzić?	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY Czego użyjemy?	ATUTY Silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy ZAGROŻENIA Czego unikniemy?	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
1. Upamiętnienie pobytu Kardynała Karola Wojtyły. 2. Ochrona zabytków. 3. Kulturowanie tradycji i obyczajów.	Dom Ludowy Pamiątki dotyczące życia Karola Wojtyły Kapliczka przydrożna Boisko wielofunkcyjne	Entuzjazm i zaangażowanie mieszkańców wsi oraz urzędów gmin	Degradacja budynku Domu Ludowego Dalsza degradacja kapliczki Brak środków finansowych	Rozbudowa i przebudowa Domu Ludowego z przeznaczeniem na Regionalne Centrum Pamięci Poświęcone Kardynałowi Karolowi Wojtyle. Remont przydrożnej kapliczki. Organizacja corocznego Rajdu Śladami Dwóch Kardynałów. Organizacja corocznej imprezy sportowej na boisku wielofunkcyjnym.
B. STANDARD ŻYCIA				
Poprawa infrastruktury wiejskiej	Dom Ludowy Boisko wielofunkcyjne	Umiejętność wspólnej pracy	Degradacja budynku Domu Ludowego Uniknięcie wypadków Wyeleminowanie zaniedbań w infrastrukturze	Remont Domu Ludowego. Budowa ogrodzenia wokół Domu Ludowego. Budowa chodnika przy drodze powiatowej. Budowa sanitariatów na boisku sportowym. Budowa wiat przystankowych. Budowa przystani na zalewie.
C. JAKOŚĆ ŻYCIA				
Podniesienie poziomu integracji mieszkańców	Świetlica wiejska Boisko wielofunkcyjne	Sponsorzy Wkład własny	Brak oferty spędzania wspólnego czasu	Organizowanie zabawy „opłatkowe”. Organizowanie imprezy z okazji „Dnia Dziecka”. Stworzenie kółek zainteresowań dla mieszkańców. Zorganizowanie wigilii dla osób starszych i samotnych.

D. BYT				
Pozyskiwanie środków na rozwój miejscowości	Dom Ludowy Szlak turystyczny Plener	Umiejętność samoorganizowania	Brak kreatywności w podejmowaniu inicjatyw gospodarczych	Organizowanie cyklicznej wystawy pamiątek po Kardynale Karolu Wojtyłe (opłaty za wstęp). Organizowanie kuligu z ogniskiem. Prowadzenie działalności gospodarczej w oparciu o produkt regionalny.

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA WSI PASTWISKA :

